

LISSABON.

GEZIGT OP LISSABON.

Lissabon of Lisboa is de hoofdstad van het koninkrijk Portugal en ligt aan de rivier de Taag, die hier twee mijlen breed is. Zij is tevens de residentie-stad van den koning en de zetel van andere hooge regerings-kollegien. De stad is amfiteatersgewijze op verscheidene heuvels aan den regteroever der genoemde rivier gebouwd, zoodat hare ligging naast die van Konstantinopel en Napels voor de schoonste der europesche steden gehouden wordt. Het fraaiste gedeelte der stad is de Nieuwstad, welke sedert de aardbeving van 1755 nieuw en regelmatig opgebouwd is. (Van die aardbeving hebben wij reeds Dl. 5 blz. 160 gesproken en daarbij eene afbeelding dezer stad gegeven zoo als zij zich na de aardbeving vertoont.) Onder de fraaiste gebouwen munten vooral uit de koninklijke bibliotheek, de beurs, het indische huis en het voormalige inkwisisie-paleis. Er worden ook vele kerken, kloosters en liefdadige gestichten gevonden, onder welke het eerst genoemd mogen worden de kerk van het klooster Belem door koning Emanuel gebouwd, waar Vasco de Gama, de beroemde zeereiziger, zich inscheepte, en de bijzonder schoone kathedraal of hoofdkerk. Zeer merkwaardig is ook in deze stad de prachtige waterleiding in 1743 gebouwd, die haar overvloedig van water voorziet. Zij bezit ook vele wetenschappelijke inrigtingen.

De inwoners zijn zoo omstreeks 260,000 in getal, die een aanzienlijken handel drijven.

T. M. L.

DWAALT NIET, GOD LAAT ZICH NIET BESPOTTEN!

(Gal. 6 vers 7.)

Mijn vader was altijd gewoon, om ons kinderen wanneer deze tekst ons bij het bijbellesen voorkam, eene geschiedenis te vertellen, opdat deze woorden enen diepen indruk op ons zouden maken. Daar ik echter geene kinderen heb, vertel ik die aan de ouders, opdat deze, en vervolgens hante kinderen, ze goed ter harte nemen.

In het laatst der vorige eeuw gaf het armbestuur te Elberfeld aan sommige armen eenig garen om te spinnen, ten einde hen op die wijze in de gelegenheid te stellen hun eigen brood te verdienen. Het gebeurde nu dat men bij mijnen vader, die lid was van dit bestuur, aangifte deed, dat een zeker arm man dikwijls minder strengen garen teruggaf dan hij ontvangen had. Deze laatste hierover ondervraagd zijnde, bekende terstond, dat hij op aanzoek van een derde nu en dan garen aan dien persoon verkocht. De heler werd outboden en te gelijk met den dief voor den regter gebragt. Hij ontkende stout weg, dat hij ooit garen van hem gekocht had, en verklaarde zelfs den arme niet eens te kennen. Deze laatste zeide op eenen gevoelligen toon: „Gij wilt mij nu niet kennen, maar hebt gij dan daar en daar, verleden zondag niet tegen mij gezegd: Breng mij maar gauw weér een paar strengen, dan krijgt gij een goeden foot?” De heler antwoordde hierop: „Als het waar is, dat ik dezen man ken, en garen van hem gekocht heb, dan mag ik lijden, dat God mij tot een teeken in dezen nacht hals en beenen breekt.” De regter en mijn vader, die als getuige tegenwoordig was, sidderden bij deze woorden. Het verdere verhoor werd uitgesteld; doch dewijl de gewone gevangenis vol was, werd de heler op den zolder van het huis gesloten, en eenige zakken, die daar lagen, werden hem aangewezen voor zijn nachtleger. Dit gebeurde in dien tijd, toen de Fransen bij ons gekomen waren, om ons de vrijheid te brengen, en deze hadden die zakken daar neêrgelegd, om er alles in te doen, waarvan zij de burgers wilden bevrijden, namelijk koren, haver, brood enz., hetgeen de stad hun leveren moest, tot dank voor hunne vrijheid. Op dienzelfden dag vierden de Fransen een hunner vrijheidsfeesten, hetzij een verjaardag van het vermoorden van hun koning,

of van de bestorming van de Bastille, of van een of ander gevecht; om kort te gaan, er werd op dien dag en gedurende dien nacht dikwijls met het kanon geschoten.

Laat ons nu terugkeeren tot onzen gevangene op het stadhuis. God had noch hem, noch zijne woorden vergeten. Bij het aanbrenken van den dag vonden de bewoners van het stadhuis hem dood op de plaats liggen. De geneesheer verklaarde, dat hij „hals en beenen gebroken had!”

Gedurende den nacht had hij gespoogd te ontvlugten, en had daartoe de zakken stuk gesneden, er een touw van gemaakt en dit aan het venster geknoopt, om zoo beneden te komen. Doch, hetzij dat hij verschrik was door het schieten of door zijn geweten, — hij stortte naar beneden. God had hem dus in dien nacht een teeken gegeven, dat ook ons thans nog waarschuwend toeroept: „Dwaalt niet; God laat zich niet bespotten.”

VOOR DEN ONDERWIJZER.

Op één kind meer of minder komt het niet aan. — Eene jonge dame hield zondagschool in het dorp, waar haar vader een groot landgoed bewoonde. Een veertig kinderen kwamen geregeld des zondags in de mangelkamer, en werden uit Gods woord onderwezen. Die jonge dame had wel slag van aan kinderen iets te vertellen, en het moet gezegd worden, dat haar schoolje een tooneel van orde was. Toch schijnt het dat onder iedere kudde het zwarte schaap niet gemist kan worden, al is er dan ook maar één onder. Zoo was het ook hier.

Een jongen, die geregeld kwam bragt haar ook geregeld uit het hameur. Hij was een regte bengel en onverbetterlijke grappenmaker, en lachte in zijn vuistje ook na de ernstigste vermaning. Eindelijk was het geduld der goede dame uitgeput, en zij wees hem de deur, zeggende: „ga maar heen jongen, wij kunnen u missen; op één kind meer of minder komt het niet aan.”

Dienzelfden avond ging zij wandelen en ontmoette een schaapherder, die eene groote kudde voor zich uitdreef en daarin zeer haastig te werk ging. Zij vroeg hem of hij een onweér vreesde, en daarom zulk een spoed maakte. „Neen,” antwoordde hij, „dat niet; maar er is mij één schaap ontlopen, en dat moet ik terug gaan halen, O, dat beest heeft mij al wat last aangedaan. Met al de andere te zamen heb ik niet zooveel moeite als met hem alleen.” Dit zeggende ging de schaapherder door, en liet de dame in gepens achter. Waarover peinsde zij?

Wel over dien kwaden jongen. Hij was het booze schaap onder hare kudde; maar zij was de regte herderin nog niet. Het gedrag van den schaapherder, die het verlorene ging zoeken, had haar deze vergelijking doen maken, en zij was diep beschaamd. Wat zou ze doen?...

Zij zou haar zwart schaap gaan opzoeken in de woning zijner ouders en trachten hem met vriendelijken ernst weder terug te voeren tot de kudde. Ook zij haast zich met rasche schreden, maar ongelukkig glijd haar voet uit aan den rand van een vonder, en zij ligt eene minuut later in de ruischende molenbeek.

Toen onze zondagschool-onderwijzeres de oogen weder opsloeg, lag zij in het bed van eene vriendelijke pachtersvrouw, wier man en knechten haar gered hadden. Daags daarna werd zij per rijtuig naar huis gehaald; maar de geleiden schrik en koude beiden veroorzaakten eene felle koorts, en de arme dame moest weken lang eerst het bed en toen ook hare kamer houden.

Toen zij weer aan het venster kon zitten, vond zij zich telken morgen verrast door een lief ruikertje frische bloemen, dat daar door eene vriendelijke hand was neêrgelegd. Wie legde die bloemen daar?

Niemand anders dan die ondeggende bengel, welken zij als één te veel van hare zondagschool had weggejaagd. Hoe blij was zij toen zij dit vernam; maar wat had den jongen zoo veranderd?

Toen hij hoorde, dat de dame, welke hij zooveel verdriet had aangedaan zoo ernstig ziek was, greep een innig leedwezen hem aan. Hij dacht zij mogt eens sterren, en het laatste woord, dat zij hem had toegesproken, was: „ga maar heen, wij kunnen u wel missen.” Zij had gelijk, meende hij. Al de schuld was aan hem, en kwam hij eens te sterren, dan zou hij allerwaarschijnlijkst aan de hemelpoort geen ander bescheid krijgen dan dit. Het werd den knaap benuard; hij droomde er van. 's Morgens vroeg lag hij reeds achter den hooiberg gekuield voor God, en smeekte behalve om de vergiffenis zijner zonden, ook om het levensbehoud der goede onderwijzeres. Dat ging zoo dag aan dag. En toen er eindelijk eene wending kwam in het lijdén der dame, en zij langzamerhand herstelde, merkte hij dit aan als eene verhooring van zijn stamelend gebed, en betuigde zijne vreugde daarover in het plukken en brengen der frische lentebloemen. Nooit had onze vriendin later een zondagschoolleerling, die meer aan haar gehecht was, en haar meer vreugde aandeed. Hoe beschaamd was zij! Na kon zij hem in het geheel niet meer missen op hare zondagschool.

Wat leeren wij uit deze ervaring?

Ten eerste, dat die wij wegzenden, wel eens het eerst door God worden aangenomen. Ten andere, dat een trouwe herder niet zegt: op een meer of minder komt het niet aan. En verder: dat ook onze linkscheit nog door Gods Geest ten goede bestaard kan worden, zoodat uit het kwade het goede voortkomt. Zoo hebben wij eene waarschuwing, eene les en eene vertroosting. Ieder doe er voordeel met.

ZELFBEPROEVING.

(Uit Tholuck's Stunden christlicher Andacht.)

't Zij op elken dag mijns levens
Levensvraag en hoofdzoorg tevens:
Of de Heer in mij regeert?
Of ik verder in 't geloove?
Elke zonde in mij verdoove?
Of Gods wil mijn wil beheert?

Of ik wel in Jezus leve?
Hij mij levenskrachten geve,
Als de stam aan tak en twijg?
Of ik, waar de krachten wijken,
't Hart in 't strijden moet bezwijken,
Aan zij a boezem nederzijg?

Of ik ooit te strijden schroomel
Liefde kweeke, lust betoome?
Of mijn oog ook zonde aanschouw'?
Of mijn daaglijksch overtreden
In gedachten, daden, reden,
Mij ook dagelijks herouw'?

Of ik 't zoenbloed schat naar waarde?
Of ik, aan 't gedruisch der aarde,
Ooit het stille zalig-zijn
Door 't geloof, ten beste geve,
's Heeren naam ter eere leve?
En met alle krachten streve
Jezus' eigendom te zijn?

Gij, die naar uw welbehagen,
't Willen werkt, de kracht kunt schragen,
Levenwekker! Geest van God!
Help mij — Rust mij toe ten strijde!
Schenk me uw troost, wanneer ik lijde!
Doe mij te allen, a l l e n tijde
Biddend juichen in mijn lot!

VERLANGEN.

Laat mij vrij,
Jezus wacht en roept ook mij:
't Is mijn innigst zielsverlangen
Hem voor eeuwig aan te hangen,
Al mijn hoop en lust is Hij.

Zonneglans,
Leven spiegland aan den trans,
Wanneer zal de morgen dagen,
Dat mijn God ook mij doet dragen
Zijner kinderen levenskrans.

Wilde eens mij,
Jezus, uit uw englenrij
Een zijn zilveren vleuglen leenen,
Aanstonds vloog ik naar U henen,
Niemand trekt mijn hart als Gij.

O hoe trekt,
Heer, de liefde, die Gij wekt!
't Hart, waarin Ge uw beeld doet kennen,
Kan op aard zich niet meer wenen,
't Heeft zijn paradijs ontdekt.

Heer, ik dorst,
Om te rusten aan uw borst,
Om mij zelf en de aard vergeten,
Dankend Broeder U te heeten,
Die mijn zonden hebt getorcht.

Blijde dag,
Eind van strijd en bang geklag,
O hoe zalig zal het wezen,
Als ik uit den dood verzeen
Jezus' voeten kussen mag.

C. S. A. v. S.